

Landbrugsstyrelsen

Landbrugsstøtte & Geodata

Direkte betalinger

29. juni 2021

Forslag til indretning af eco-schemes med miljø, klima og naturmål

Økologisk Landsforening (ØL), Danmarks Naturfredningsforening (DN), Rådet for Grøn Omstilling (RGO) sender her organisationernes forslag til indretning af græsmarks eco-scheme.

Landbrugsstyrelsen fremlagde på en online workshop sit forslag til et eco-scheme til miljø- og klimavenlig drift af græsmarker.

Organisationerne er enige om, at det fremlagte forslag er en udvanding af eco-scheme modellen. Den eneste reelle driftsændring, der følger med det fremlagte forslag er, at omdriftsmarker ikke må pløjes i år 3. I praksis vil det være en direkte fortsættelse af passiv arealstøtte, og dermed stå i modsætning til hensigten med eco-schemes, som jf. forordningen for landbrugsstøtten skal bruges til at betale for klima, miljø og natur.

ØL, DN og RGO vil opfordre til, at Landbrugsstyrelsen erstatter det fremlagte forslag med det her tilsendte. Organisationerne stiller sig meget gerne til rådighed for videre drøftelser.

På workshoppen var det fremlagte forslag begrænset til græsmarker. Det forslag der her fremsendes kan principielt indrettes, så det omfatter alle arealer på bedriften, således at det der kunne være flere selvstændige eco-schemes i stedet samles i eet scheme. Det anses for at være en stor fordel se beskrivelsen i forslaget.

I forlængelse af denne fremsendelse, vil organisationerne gerne give udtryk for sin overraskelse over, at RGO ikke var inviteret med til workshoppen den 1. juni. Vi kan konstatere at det samme gælder Danmarks Jægerforbund og Dansk Ornitologisk Forening. Det stiller vi os meget undrende overfor, da eco-schemes har relevans for alle grønne organisationer, der beskæftiger sig med forvaltning af det åbne land og landbrugets drift.

Med venlig hilsen

Sybille Kyed
Økologisk Landsforening

Annika Lund Gade
Rådet for Grøn Omstilling

Rikke Lundsgaard/ Thyge Nygaard
Danmarks Naturfredningsforening

Forslag til eco-scheme til græsmarker til betaling for miljø, klima og naturbidrag

Principper og udgangspunkt for Økologisk Landsforenings og Rådet for Grøn Omstillings forslag

- a. Den passive arealstøtte skal gradvis erstattes med betaling for fælles goder
- b. Landmanden skal selv kunne sammensætte sin pakke med forpligtelser.
- c. Jo mere indgribende overfor produktion, jo mere fælles gode, jo højere betaling. Eco-schemes tillader incitamentsbetaling, dvs. betaling ud over tabt indtægt
- d. Det skal være forudsigeligt for landmanden, hvilke muligheder det giver støttemæssigt, hvis arealerne får lov til at vokse sig ind i permanent status, og forudsigeligt om landmanden er berettiget til støtte.
- e. Jf. EU-regler skal der vælges tiltag, så der som minimum leveres på to forhold

Modellen

Modellen bygges op som en progressiv ordning med stigende betaling. Landmanden vælger frit blandt de oplyste tiltag inden for hver arealkategori. Dvs. nogen landmænd tegner sig for få forpligtelser, andre landmænd for mange forpligtelser.

Tabellen nedenfor illustrerer hensigten, dvs. der kan tilføjes yderligere tiltag. Tekst i firkantede klammer viser spørgsmål, der skal afgøres, inden ordningen udbydes.

Alle forslag til tiltag kan kontrolleres ved internetbaseret markkort, mark- gødningsplaner og sprøjtejournaler samt husdyrregisteret

Hvis der laves et selvstændigt eco-scheme til økologi, kan der *ikke* både søges økologisk arealtilskud og betaling for "kun organisk gødning" og "sprøjteforbud" til det samme areal.

Satserne for betaling gradueres, så der er bonus for at lade græsmarker ligge som permanente græsmarker og højst betaling for tiltag, der ligger på permanente græsarealer med §3 status. Dette følger af en tilgang, hvor landbrugsstøttemidler skal flyttes fra støtte til produktion til betaling for fælles goder. Ligeledes skal satsen på de enkelte tiltag afpasses, hvor stor betydning de har på en målestok for fælles goder. Jo mere indgribende i forhold til produktion og jo større værdi i forhold til fælles goder jo højere sats.

Budgetteringen til eco-schemes bliver mest mulig robust med den model, som organisationerne her foreslår. Alternativet er etablering af flere selvstændige eco-schemes, hvor ministeriet på forhånd skal vurdere, hvor mange arealer, der søges ind i de respektive eco-schemes. Det vil være svært, og der vil derudover være overlappende relevante tiltag og ditto effekter, hvilket vil gøre en afrapportering mere vanskelig, hvis der etableres selvstændige ordninger.

Det er organisationernes indstilling, at mindst 30% og gerne 50% af basisindkomststøttemidlerne skal overføres til eco-schemes i løbet af den kommende CAP-periode. Det er således forventningen, at der er tilstrækkeligt med midler til at imødekomme alle ansøgninger, og det er organisationernes holdning, at det skal sikres, at der er tilstrækkeligt med midler. På den baggrund forudses det ikke, at der bliver behov for at prioritere blandt ansøgere. Opstår dette behov imidlertid, vil organisationerne agitere for, at økologer kommer forrest med henvisning til, at økologien qua økologireglerne er pålagt en lang række krav, og på den vis leverer på flere mål på samme tid også mål, som ikke optræder i dette eco-scheme.

		Miljø	Klima	Natur/ biodiversitet
A	Omdriftsarealer med græs			
1	Kun organisk N gødning [P organisk/ recirkuleret?]	X	X	(X)
2	Reduceret N norm [60 kg udnyttet N/ha – skal fastlægges, kan også være en % reduktion]	X	X	X
3	Reduceret P norm [reduktion skal fastlægges]	X	X	
4	Sprøjteforbud	X		X
5	Græsmarksblanding høj artsdiversitet [krav fastsættes]			X
6	Ingen slæt mellem 1. maj og 1. august (jordrugende fugle/ frøformering) [lukkeperioden skal fastsættes]			X
7	Lavt græsningstryk gns. [over året/græsningssæson fastsættes]		X	X
8	Indslag af landsskabelementer ud over opfyldelse af GLM 9 kravet	X	X	X
9	Markens dimensionering (O:A) > 200 [tallet er f.eks., skal fastsættes]			X
10	År 3 uden jordbearbejdning	X	X	
11	År 4 uden jordbearbejdning	X	X	
B	Permanente græsarealer (mindst 5 år)			
1	Kun organisk N gødning [P organisk/ recirkuleret?]	X	X	(X)
2	Reduceret N norm [60 kg udnyttet N/ha – skal fastlægges]	X	X	X
3	Reduceret P norm [reduktion skal fastlægges]	X	X	
4	Ingen gødning	X	X	X
5	Sprøjteforbud	X		X
6	Ingen slæt mellem 1. maj og 1. august (jordrugende fugle/ frøformering) [lukkeperioden skal fastsættes]			X
7	Lavt græsningstryk gns. [over året/græsningssæson fastsættes]		X	X
8	Hævet vandstand/sløjfet dræn [præciseres]	X	X	X
9	Landskabelementer ud over opfyldelse af GLM 9 kravet	X	X	X
10	Markens dimensionering (O:A) < 300 [tallet er eksempel, skal fastsættes]			X
	Permanente græsarealer §3 (Sprøjte og gødskningsforbud)			
1	Ingen slæt mellem 1. maj og 1. august (jordrugende fugle/ frøformering) [lukkeperioden skal fastsættes]			X
2	Individuelt effektbaseret afgræsningstryk [projekt Natureman]		X	X
3	Hævet vandstand/sløjfet dræn [præciseres]	X	X	X
4	Landskabelementer bortset fra vedplanter [ud over GLM 9 krav, hvis det gælder her]	X	X	X

Den samme tilgang vil kunne anvendes på sædskiftemarker, hvorved de kan indgå som sin egen kategori i samme eco-scheme. I nedenstående er en tabel til illustration af dette.

		Miljø	Klima	Natur
A	Omdriftsarealer med etårige afgrøder			
1	Kun organisk N gødning [P organisk/ recirkuleret?]	X	X	(X)
2	Reduceret N norm [60 kg udnyttet N/ha – skal fastlægges, kan også være en % reduktion]	X	X	X
	Reduceret P norm [reduktion skal fastlægges]	X	X	X
3	Sprøjteforbud	X		X
4	5-markssædskifte, (én afgrøde max 40% af sædskiftet)	X	X	X
5	N-fikserende planter i mindst 25% (mindst 5% kløvergræs)		X	X
6	Kulstoflagrende afgrøder i mindst 50% af sædskiftet (hovedafgrøder, efterafgrøder)	X	X	X
7	Indslag af landsskabelementer ud over opfyldelse af GLM 9 kravet			X
8	Markens dimensionering (O:A) > 200 [tallet er f.eks., skal fastsættes]			X
9	Ingen jordbehandling	X	X	X
10	Landracesorter/bevaringsværdige sorter			